

Szkoła Podstawowa
im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki
w Różanie
ul. Szkolna 3, 06-230 Różan
tel. 29 766 90 12

Urząd Gminy w Różanie, Plac
Obrońców Różana 4, 06-230 Różan

1862.2019.DG

Wpłynęło dn. 18-04-2019
Przyjęło przez:
Kowalewska Patrycja

0420014M0

P. Kowalewska

Różan, dn. 18.04.2019 r.

SP. 034 – 03/2019

I n f o r m a c j a
na temat problemów dydaktyczno – wychowawczych
w Szkole Podstawowej w Różanie
w roku szkolnym 2018/2019

W roku szkolnym 2018/2019 mamy w Szkole Podstawowej w Różanie bardzo zróżnicowaną wiekowo grupę uczniów. Mniejsza część uczniów to dzieci, zaś dużą grupę stanowią nastolatki, czyli młodzież. Na pewno fakt ten ma znaczenie dla codziennej działalności szkoły i w rzeczywisty sposób wpływa na sytuację dydaktyczno-wychowawczą. Uczniowie starsi, jako grupa, zupełnie nie mają w sobie uwagi i wrażliwości, która byłaby potrzebna i wskazana w kontaktach z dużo młodszymi dziećmi. Chodzi tu o zwykłe codzienne, powszechne spotkania w czasie zajęć edukacyjnych w szkole, wspólne przebywanie podczas przerw śródlekcyjnych, oczekiwanie na zajęcia w sąsiednich salach, spotkania przy automacie spożywczych, w stołówce, świetlicy szkolnej, szatni, autobusie szkolnym itd. Oczywiście są wyznaczone ogólne zasady, oddzielające np. uczniów klas I-III, ale nie da się uniknąć zwyczajowych spotkań uczniów klas młodszych ze starszymi kolegami. Uczniowie klas IV mający obecnie 9 lat, według systemu, to już uczniowie klas starszych, w szkole mamy do czynienia z dziećmi od lat 6-7 do lat 15. Szkoła podejmuje szereg działań profilaktycznych i doraźnych, w celu zapobiegania problemom wychowawczym, czy też dydaktycznym oraz w celu rozwiązywania bieżących sytuacji.

Dzieci i młodzież przebywają obecnie w szkole średnio 5–8 godzin dziennie, jest to czas ich uwagi, aktywności, postrzegania, czas nauki. Pożądanym byłoby, aby w tym czasie spotykali się tylko z odpowiednimi treściami, właściwym zachowaniem, aby czerpali tylko tę wiedzę i umiejętności, które są bezpośrednio do nich adresowane i skierowane. Niestety, to się nie uda. Młodzież, jako grupa, zupełnie nie zwraca uwagi na młodszych zarówno w czysto fizycznym poruszaniu się np. po korytarzach szkolnych, gdzie różnice we wzroście i wadze ciała są znaczne, gdzie przy nawet niezamierzonej „kolizji”, można doprowadzić do sytuacji problemowej, wręcz niebezpiecznej, jak i podczas towarzyskich, koleżeńskich

rozmów, gdzie język starszych dzieci pełen jest wulgaryzmów i nieodpowiednich treści. Pozwalam więc sobie stwierdzić, że problemem wychowawczym jest obecnie potrzeba uwrażliwienia młodzieży na obecność młodszych dzieci wśród nich, przy nich, obok nich. Ogólnie potrzeba zmiany w kulturze języka jest oczywiście cały czas w zadaniach wychowawczych szkoły, ale tu chcę zaznaczyć problem również w tym ujęciu, aby młodzież poczuła się trochę odpowiedzialna za młodszych, aby uświadomili sobie, że mogą być dla nich wzorem i powinien to być wzór powszechnie uważany za właściwy.

Mam tu oczywiście na myśli szerszy aspekt. Otóż poczucie wrażliwości, delikatność, nie jest teraz absolutnie „w modzie”, nie jest na czasie, nawet wśród dorosłych. W mediach promowane są jednostki silne, zdrowe, samostanowiące, pewne siebie, głośne i zmierzające do celu, często za wszelką cenę. I to może jeszcze nic złego. Ale jeśli obok tego nie mamy do czynienia z zachowaniem kultury osobistej, odruchów pomocowych, współczuciem dla innych i empatią, to jest to już problem.

Należy więc i w szkole, i w rodzinach podjąć działania, które będą miały na celu zmianę tych postaw. Oczywiście jest to przedmiotem naszej codziennej pracy, ale należy podjąć jeszcze inne szczególne działania (kampania informacyjna, konkretne zajęcia tematyczne).

Nauczyciele na bieżąco analizują sytuację szkolną uczniów, wychowawcy monitorują sytuacje rodzinne. W kręgu naszej szczególnej uwagi nadal też pozostaje tematyka korzystania przez dzieci i młodzież z Internetu. Powszechny dostęp do mediów, a przede wszystkim brak kontroli nad pochłanianymi przez dzieci treściami, to na pewno problem. Zdając sobie sprawę z zagrożeń, które z tym są związane, staramy się uczyć uczniów i ich rodziców na sytuacje, kiedy mogą mieć dostęp do różnych treści, niekoniecznie dla nich przeznaczonych. W uwagi na to, że uczniowie najczęściej korzystają z Internetu poza szkołą, nieustannie prosimy rodziców o czujność, o zwrócenie szczególnej uwagi na kwestię dotyczącą bezpiecznego korzystania z mediów. Podobne informacje kierujemy oczywiście na bieżąco do uczniów. Musimy jednak zauważyć, że również w bieżącym roku szkolnym zdarzały się sytuacje, kiedy uczniowie korzystający z mediów, z portali społecznościowych, naruszali granice prywatności innych osób, pozwalali sobie na ocenianie innych, na stawianie ich w złym świetle. Poza tym zdarzyły się również incydenty używania przez uczniów sprzętu elektronicznego w celu nagrywania zajęć edukacyjnych, bez wiedzy nauczyciela prowadzącego, co jest łamaniem zapisów Statutu Szkoły Podstawowej w Różanie oraz przede wszystkim prawa obowiązującego w Polsce.

W ramach reakcji na ten problem zwróciliśmy się ponownie z apelem do rodziców, że osoby korzystające z popularnych portali społecznościowych typu *Facebook* zobowiązane są do przestrzegania określonych przepisów (m. in. jest tam zapis, że z Facebooka nie mogą korzystać osoby poniżej 13 roku życia). Poprosiliśmy również o nadzór odnośnie korzystania z różnego rodzaju gier komputerowych, co jest oczywiście dozwolone, ale pod pewnymi warunkami. Rodzic jest zobowiązany do kontrolowania rodzaju gry i treści jakie dana gra zawiera, czy jest ona przeznaczona dla osób w tym wieku, czy jest zgodna z zasadami np. systemu oceny gier PEGI.

W roku szkolnym 2018/2019 do Szkoły Podstawowej w Różanie uczęszcza 342 uczniów w 16 oddziałach klasowych. W dniach 29 października i 5 listopada 2018 r. zostały zrealizowane ciekawe zajęcia dla uczniów. Specjaliści przeprowadzili zajęcia warsztatowe dla młodzieży z obecnych klas VII i VIII (94 osoby) pt. „*Cyberprzemoc – bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów Internetu*” oraz dla uczniów klas IV i V (126 osób) „*Fonoholizm – uzależnienie XXI wieku*”. Działania te odnosiły się do przeciwdziałania zjawisku cyberprzemocy i fonoholizmu wśród dzieci i młodzieży.

Jeśli chodzi o problemy dydaktyczno – wychowawcze wśród uczniów młodszych, to należy wspomnieć o problemach z dyscypliną zachowania w klasach IV i trudnościach w adaptacji do systemu lekcyjnego, szczególnie dotyczy to dzieci, które rozpoczęły naukę w wieku lat sześciu. Nadal trudno jest im wdrożyć się w system nauczania przedmiotowego, przyswajanie kolejnych partii materiału z różnych zajęć edukacyjnych. U niektórych z nich można zaobserwować brak dojrzałości, brak gotowości do systematycznej pracy, co ma odzwierciedlenie w wynikach wiedzy i umiejętnościach dzieci. Mając świadomość, że to będzie miało wpływ na dalszą edukację tych uczniów, w celu poprawy sytuacji nauczyciele prowadzą zajęcia dodatkowe dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów. Wychowawcy klas współpracują również z rodzicami tych uczniów, starają się na bieżąco rozwiązywać pojawiające się problemy. Ze względu na trudności wychowawcze w klasach młodszych, niestosowanie się uczniów do zasad powszechnie obowiązujących w szkole dla 140 uczniów klas I- IV zostały zorganizowane warsztaty wychowawcze „*Agresja i przemoc rówieśnicza – panują nad emocjami*”.

Trudności z dyscypliną właściwego zachowania, problemy wychowawcze obserwujemy też w klasach V i VI. Tu na bieżąco nauczyciele prowadzą rozmowy wychowawcze oraz w wielu przypadkach rozmowy z rodzicami uczniów. Odbyły się też warsztaty dla uczniów nt. „*Rozumiem, słucham, argumentuję, a nie atakuję – STOP mowie nienawiści*” w klasach V, VI, VIII oraz „*Zachowania autodestrukcyjne, depresja, lęki*” dla

uczniów klas VII. Ten temat zajęć warsztatowych podyktowany był incydentalnym zdarzeniem, ale tego rodzaju problemy mogą w każdej chwili wystąpić u dojrzewającej młodzieży, często dotyczą nastolatków borykających się np. z trudną sytuacją wśród rówieśników, sytuacją szkolną czy często rodzinną. Dlatego też takie warsztaty zostały skierowane do tej grupy nastolatków.

Cel zapobiegania problemom, przeciwdziałania patologiom realizowany jest również przez wychowawców klas, poprzez organizowanie imprez integracyjnych i wycieczek szkolnych, zajmowanie czasu wolnego uczniów. Podobnie jak w latach ubiegłych odbywają się spotkania okolicznościowe, bliższe i dalsze wycieczki klasowe, dyskoteki szkolne. Należy tu zaznaczyć, że uczniowie bardzo chętnie korzystają z tych form zajęć edukacyjnych, co nie dziwi, bo są to atrakcyjne, ciekawe, aktywizujące formy pracy edukacyjnej. Ostatnio zauważonym przeze mnie problemem jest fakt, że nie wszyscy uczniowie korzystają z udziału w wycieczkach klasowych, jako formy zajęć. Na podstawie rozmów z rodzicami, wychowawcami i obserwacji można stwierdzić, że jest grupa uczniów, która wcale lub naprawdę rzadko jeździ na wycieczki. Jednocześnie funkcjonuje pewna grupa uczniów, którzy są jakby stałą ekipą wycieczkowiczów. W grupie uczniów niekorzystających z wyjazdów między innymi można wskazać dzieci mało aktywne na co dzień, nie przebojowe te, którym brak pewności siebie. W latach ubiegłych sytuacja taka zdarzała się czasem ze względów finansowych. Obecnie nie można tego kryterium stawiać jako głównej przyczyny. Czasem mamy tu do czynienia z niechęcią ucznia, czasem z nadopiekuńczością ze strony rodziców, albo z niedostrzeganiem przez rodzica potrzeby ze strony dziecka. Myślę, że należy w tym kierunku również uczulić rodziców, przekazać wiedzę na temat wartości wycieczki, jako ważnej, wartościowej formy zajęć edukacyjnych, służącej poszerzaniu wiedzy i umiejętności rozwojowi indywidualnemu każdego dziecka oraz integracji z grupą.

Pisząc o problemach wychowawczych uważam, że można wspomnieć, że będziemy też w sposób szczególny pracować nad zmianą zachowań uczniów podczas dyskotek szkolnych. Nie chodzi tu o jakieś zdarzenia demoralizujące, ale o brak zachowań pożądanых przy takiej okoliczności. Oczywiście dotyczy to tylko grupy uczniów, którzy zamiast tańczyć, bawić się, chcą wędrować (po kilka razy) grupkami do szatni, do łazienek. Poza tym niektórzy uparcie siedzą na ławkach szkolnych umieszczonych na korytarzach szkolnych, gdzie skupiają się w ekranach swoich telefonów komórkowych. Celem uczestniczenia ucznia w dyskotecce szkolnej jest integracja w grupie rówieśniczej, nauka tańca, zabawy, właściwych zachowań nawiązujących do kultury bycia, zasad savoir vivre i funkcjonowania w różnych grupach

społecznych. Planujemy więc zwrócić większą uwagę i działania wychowawcze na ten aspekt.

Jeśli chodzi o problemy wychowawcze, to również w tym roku zdarzyły się przypadki, posiadania przez uczniów klas VIII e-papierosów, którymi chwalili się kolegom. Natychmiast jednak dyrekcja szkoły i wychowawcy klas podjęli działania zmierzające do wyeliminowania takich zdarzeń.

Poważnym problemem już w ubiegłym roku stał się fakt wysokiej absencji, szczególnie w przypadku kilku uczennic. Absencja pociągnęła za sobą szereg konsekwencji, głównie w postaci ocen niedostatecznych oraz braku klasyfikacji śródrocznej z niektórych zajęć edukacyjnych. Rodzice tych uczniów w niektórych przypadkach wprost mówią o swojej bezradności. W bieżącym roku szkolnym dyrektor szkoły pani Jolanta Drwęcka zwróciła się o konkretną pomoc do funkcjonariuszy policji, tj. dzielnicowego, który w przypadku dłuższych nieobecności danej uczennicy, ze swojej strony kilkakrotnie interweniował bezpośrednio w domu, w miejscu zamieszkania, pytając o przyczynę nieobecności w szkole i nakłaniając do udania się do szkoły.

Takie zachowanie zagrożone jest demoralizacją społeczną, dlatego też w celu poprawy sytuacji i w ramach profilaktyki do uczniów skierowane zostały spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim Wydziału Prewencji. Podczas spotkań asystent ds. nieletnich i patologii sierżant sztabowy Katarzyna Ruszczyńska skierowała ważne informacje do dzieci i młodzieży dotyczące różnych form niedostosowania społecznego, które zagrażają uczniom, w tym wagarów i niewłaściwych zachowań podczas zajęć edukacyjnych, zakłócanie lekcji itp.

W związku z tymi problemami dyrekcja szkoły, grono pedagogiczne stara się cały czas monitorować sytuację problemów wychowawczych i dydaktycznych występujących w szkole. Wyżej wymienione zajęcia grupowe, rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami oraz realizacja działań psychologiczno-pedagogicznych prowadzonych przez profesjonalistów, to formy naprawy, reakcja na trudności. Na bieżąco rozwiązywane są konflikty między uczniami. W miarę potrzeb korzystamy z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Mazowieckim, Ośrodka Pomocy Społecznej w Róźnie. Poza tym współpraca z policją obejmuje głównie działania prewencyjne, w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej w Róźnie

Jolanta Drwęcka